

Werkgroepen HKE

1. <u>Monumenten</u>	kontaktpers. L. Lankreijer Zaadkorrel 14, tel. 89198
2. <u>Biblio-/topografie</u>	kontaktpers. M. Achthoven Fazantenhof 12, tel. 89856
3. <u>Genealogie</u>	kontaktpers. H. van Hees, Ploeglaan 3, tel. 11092
4. <u>Haven en Scheepvaart</u>	kontaktpers. J. Nobbe, Plantsoen 18, tel. 15763
5. <u>Klokken</u>	kontaktpers. B. Snel, Streefpoortlaan 19, tel. 11382

Werkgroep Klokken

Op verzoek van het Nationaal Beiaard Museum hebben wij een klein onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van historisch belangrijke luidklokken in Eemnes. In de toren van Eemnes-buiten was voor ons weinig te vinden. De oude klokken zijn in de 2e wereld oorlog weggehaald, maar er zijn hierover nog wel enkele gegevens bekend. De eerste klok werd gegoten door Cyprianus Crans Jansz. in 1753. Hij had een diameter van 77 cm en een gewicht van 574 kg. Het opschrift luidde: Me fecit Cyprianus Crans Jansz. Amstelopami Anno 1753. Er waren twee randversieringen één met vogels en eenhoorns tussen bladornament en één met hangend bladornament. Dit alles volgens gegevens van het Nationaal Beiaard Museum. Deze klok verving een oudere klok die gebarsten was. In februari 1753 werd deze voor f 6,— gerepareerd, maar in juni 1753 werd de nieuwe klok aangeschaft, waarvoor men na aftrek van de opbrengst van de oude klok een bedrag van f 333,15 moest betalen!

In 1784 wordt een tweede grotere klok besteld bij L. Haverkamp. Deze wordt blijkens opschrift op de klok afgeleverd in 1785. Deze klok is versierd met 2 randversieringen, één met een bladornament en één met hangend bladornament. Van deze klok is nog een foto aanwezig in het archief van de rijksdienst voor Monumentenzorg in Zeist.

De klok die nu in de toren hangt is in 1950 gegoten door Jacobus van Bergen te Midwolda en dit is tevens de tekst die erop staat. Als versiering het bladornament en het hangend bladornament. De diameter onder gemeten is 136 cm. De toonhoogte was door ons niet exact vast te stellen. Veel interessanter was ons onderzoek naar de klokken van de Pieterskerk in Eemnes-Binnen. Wij vinden hier twee klokken die gegoten zijn door Everhardus Splinter. Hier volgen wat nadere gegevens:

Allereerst de grote klok. Deze klok heeft een diameter van 115 cm onderaan gemeten en heeft de navolgende opschriften en versieringen:

Boven op de klok 3 ribben met daaronder een rand met kruisversiering. Daaronder een rand met engelenfiguren met fruitschalen en wijnranken. Hieronder de spreuk: "Sunte Pieter is min naam, tot Godes dienst ben ick bequaam, den levendige rope ick, den dooden overluiden ick, Anno 1637." Hieronder een beide zijden een reliëf van Sint. Petrus met boek en sleutel en de tekst: "Everhardus Splinter me fecit enchusae. Nog verder naar onderen een randversiering met jachttafereelen, zoals een leeuw met bijl, vogel. Tenslotte vinden wij in de holte van de klok 3 ribben en onder op de rand 2 ribben. Naast deze grote klok hangt een kleinere klok met een diameter van 86 cm onderaan gemeten. De randversieringen op deze klok zijn precies hetzelfde als op de grote. Alleen de reliëfs van Sint Petrus en de randversiering met jachttafereelen ontbreken. Wel zijn de hangbeugels bovenaan de klok versierd met kopjes. Op deze klok vinden we de navolgende tekst: "Si Deus pro nobis quis contra nos"

Everhardus Splinter me fecit enchusae Anno 1637." Tot zover dit verslag over de luidklokken van Eemnes.

Een volgende keer misschien een verslag over de toren-uurwerken van beide torens.

Bert Snel
Eduard Dop.